

ODDELEK ZA KMETIJSKO SVETOVANJE

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

tel.: 01 513 07 12, 041 310 174

e-naslov: jernej.loncar@lj.kgzs.si

www.lj.kgzs.si

TL 232/2026

SPRAVILO KORUZE, PRIZADETE OD SUŠE IN VROČINE

Slika 1: Koruza na Mengeškem polju, močno prizadeta od suše in vročine.

V rastnih sezonah, ko je koruza prizadeta od suše zaradi pomanjkanja padavin in visokih temperatur zraka, doživlja močan sušni in vročinski stres. Ko jo takšne razmere dovolj močno prizadenejo, pride do izsuševanja tkiva, kar se začne na konici listov proti stebelu. Če je koruza v fazi nastavljanja metlic in storžev, pride do težav tudi pri samem razvoju generativnih delov in zrnja. Oprašitev je zelo ogrožena, saj pride do izsušitve peloda, prav tako pa tudi do izsušitve laskov na storžih. Če se neugodne razmere nadaljujejo, koruza nastavke za storže odvrže saj z njihovim razvojem izgublja energijo, ki jo vso vlaga v preživetje.

Če je posevek kruise tako močno prizadet, je najbolj smiselno čimprejšnje spravilo za silažo, kljub visoki sušini. Tako vsaj ohranimo voluminozno krmo, pridelka škroba pa tu praktično ne bo. Tudi vsebnost sladkorjev je v takšni kruise precej nižja in jo je mogoče primerjati z nekoliko boljšo travno silažo.

Če je kornička nizka, da še ni začela polnega razvoja generativnih delov in vemo, da se bodo neugodne razmere nadaljevale (torej se bosta rast in razvoj ustavila) je smiselno razmisliti tudi o mulčenju in zdelavi mase. Ta masa je zelo bogata s hranili in jih na ta način v tla vrnemo.

Če se odločimo za siliranje je uporaba silirnih dodatkov zelo priporočljiva, saj zaradi pomanjkanja sladkorjev kislinske bakterije ne bodo zmogle te mase zakisati same. Če je možnost, posilirano maso zmešamo z bolj svežo maso, kjer je manj suhe snovi- trava, kornična silaža. Če je možnost, zmešamo med samim spravilom ali v silosu. Druga možnost je, da v silosu naredimo plasti- sendvič sistem. Povprečna vsebnost sušine v silosu naj bo med 32 % in 35 %.

POMEMBNA DEJSTVA PRI SPRAVILU

- **REZ-** zaradi nižje vlage je potrebna pravilna nastavitve stroja za siliranje, kornična. Rez nastavimo na 8 – 10 mm. S tem omogočimo bolj učinkovito tlačenje posilirane mase.
- **NITRATI-** Kornička, ki je prizadeta od suše in vročine, iz tal še vedno črpa dušik, ki pa ga zaradi stresa in zastajanja razvoja ne more porabiti. Zato je vsebnost nitratov v kornički lahko previsoka in je za živali škodljiva. Nitrati se kopičijo v spodnjem delu stebela, zato je zelo priporočljiva višina rezi korničke 30 cm od tal in ne nižje. Ob procesu fermentacije, se raven nitratov precej zniža, ampak je za to potreben čas. Silosa ne odpiramo vsaj 4 tedne po zaprtju.
- **SILIRNI DODATKI-** zaradi velike vsebnosti suhe snovi, je uporaba silirnih dodatkov zelo priporočljiva, oziroma nujna. S tem zagotovimo, da bo kislost ustrezna in bo preprečeno nastajanje plesni in pregrevanja.
- **TLAČENJE-** veliko pozornost moramo nameniti tudi samemu tlačenju. Upoštevati moramo, da je masa z več sušine težje stlačiti in si je tu potrebno vzeti nekoliko več časa kot običajno pri siliranju v normalnih razmerah. Preprečiti moramo, da bi v posilirani masi zastajal zrak, kar bi povzročalo kvarjenje in plesnjenje. Plasti suhe silaže naj bodo čim tanjše, še bolje, če je zmešana z bolj svežo maso z manj suhe snovi. Da dosežemo večjo tlačno maso, naj bo traktor dodatno obtežen, pnevmatike pa napolnjene na višji tlak kot običajno in s širšim profilom.
- **KDAJ JE SILAŽA DOVOLJ POTLAČENA-** če se na potlačeno maso opremo s telesno težo s peto čevlja, se potlačena masa ne sme pogrezniti za več kot 2 cm. V nasprotnem primeru moramo s tlačenjem nadaljevati.
- **POKRIVANJE-** posilirana masa z višjo vsebnostjo suhe snovi se po prenehanju tlačenja hitro začne dvigovati in vase ponovno vleče zrak. Zato je pomembno, da silos pokrijemo takoj ko s tlačenjem zaključimo.

Pripravi:

Jernej Lončar, svetovalec specialist za poljedelstvo